

Dosarul nr. 2ra-307/21

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Central (jud. S. Slobodzean)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, L. Pruteanu, A. Bostan)

ÎNCHEIERE

14 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Rîșcovan Petru,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Mogo Loans” împotriva lui Rîșcovan Petru cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 24 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Rîșcovan Petru și a fost menținută hotărârea din 14 februarie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central,

constată:

La data de 12 iulie 2019, SRL „Mogo Loans” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Rîșcovan Petru cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că în conformitate cu prevederile contractului de leasing nr. AG5299803 din 11 decembrie 2017, a transmis în posesie și folosință temporară lui Rîșcovan Petru un autoturism de marca Mercedes E200CDI, n/î XXXXX, în valoare de 216 000 de lei, cu termenul final de răscumpărare până la 25 noiembrie 2022. Conform graficului de plăți, pârâtul s-a obligat să achite plata pentru autoturism în 60 de rate lunare a câte 7303,91 de lei.

A susținut că pârâtul nu și-a onorat obligațiile contractuale privind achitarea în timp util a ratelor de leasing și astfel, a încălcat prevederile capitolului 7 al Contractului de leasing și prevederile legislației în vigoare privind executarea obligațiunilor. În consecință, autoturismul a fost transmis reclamantei, conform actului de predare-primire din 15 februarie 2019.

A menționat că la momentul transmiterii bunului, datoria pârâtului constituia suma totală de 181 988,37 de lei, dintre care: 154 807,38 de lei - partea principală din rata de leasing; 16 473,45 de lei - dobânda de leasing restantă; 7740,37 de lei - comision de reziliere a contractului; 2665,93 de lei - penalitate; 50 de lei - comision pentru certificate; 251,24 de lei - penalitate unică de întârziere.

Reclamanta a invocat că la 22 februarie 2019 SRL „Andiol Consulting” a întocmit un raport de evaluare, prin care a fost stabilită valoarea de piață a autoturismului în sumă de 6365 Euro (123 740 lei) și valoarea de lichidare 4442 Euro (86 362 lei). După transmiterea autoturismului, au fost efectuate cheltuieli suplimentare pentru serviciile: de evaluare a autoturismului în suma de 550 de lei și serviciile de spălare în sumă de 120 de lei. Astfel, suma totală a datoriei pârâtului s-a majorat la 182 658,37 de lei.

SRL „Mogo Loans” a afirmat că în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 60 din 08 aprilie 2019, autoturismul a fost transmis terței persoanei la prețul de 109 100 de lei, care au fost direcționat la achitarea datoriei pârâtului. Astfel, după comercializarea autoturismului, la situația din 09 aprilie 2019, datoria pârâtului constituia suma de 73 558,37 de lei. La data de 23 aprilie 2019, prin notificarea nr. 527 a solicitat pârâtului achitarea datoriei restante, însă nu a primit răspuns.

A solicitat încasarea de la Rîșcovan Petru a datoriei restante în sumă de 73558,37 lei și taxei de stat în sumă de 2207,00 lei.

Prin hotărârea din 14 februarie 2020 a Judecătorei Strășeni, sediul Central, acțiunea a fost admisă și s-a încasat de la Rîșcovan Petru în beneficiul SRL „Mogo Loans” datoria restantă în sumă de 73 558,37 de lei și cheltuielile de judecată formate din taxa de stat în sumă de 2207 lei, în total 75 765,37 de lei.

La 11 martie 2020 Rîșcovan Petru, reprezentat de avocatul Andrei Ursache, a declarat apel împotriva hotărârii din 14 februarie 2020 a Judecătorei Strășeni, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

Prin decizia din 24 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Rîșcovan Petru și a fost menținută hotărârea din 14 februarie 2020 a Judecătorei Strășeni, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, SRL „Mogo Loans” și-a executat integral obligațiile asumate în baza contractului de leasing financiar nr. AG 5299803 din 11 decembrie 2017, iar pârâtul Rîșcovan Petru nu și-a executat obligațiile asumate potrivit contractului, fapt ce reiese din actul din 15 februarie 2019 de predare-primire a mijlocului de transport Mercedes E200CDI, n/î XXXXX, potrivit căruia Rîșcovan Petru în calitate de locatar, a transmis, iar SRL „Mogo Loans”, în calitate de locator a primit autovehiculul ce constituie obiect al contractului de leasing.

Instanța de apel nu a reținut argumentul lui Rîșcovan Petru precum că SRL „Mogo Loans” a vândut mijlocul de transport direct, fără a consulta opinia și cel puțin, fără a-l informa pe debitor, or, însuși apelantul a predat benevol autoturismul în vederea vinderii acestuia. Prin urmare, având în vedere faptul că, obligațiile de plată ale locatarului Rîșcovan Petru asumate prin contract nu au fost onorate, acesta a admis o restanță la momentul transmiterii bunului în sumă de 181 988,37 lei, după

comercializarea autoturismului datorita ultimului constituind 73 558,37 de lei, sumă care întemeiat a fost dispusă spre încasare de instanța de fond.

Cu privire la argumentul apelantului precum că prevederile contractului de leasing cu privire la dobândă și penalitate contractuală urmează a fi declarate nule, instanța de apel a reținut că, conform art. 666, 667 din Codul civil (în vigoare pînă la 01 martie 2019), contractul este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice, părțile contractante pot încheia în mod liber, în limitele normelor imperative de drept, contracte și pot stabili conținutul lor. Contractul de leasing financiar și-a încetat efectele la data de 15 februarie 2019 din momentul rezilierii anticipate, iar, în perioada valabilității acestuia Rîșcovan Petru nu a contestat nicio clauză a contractuală. Mai mult ca atât, în actul de predare-primire din 15 februarie 2019, Rîșcovan Petru a indicat că predă benevol autoturismul și careva pretenții față de partea adversă nu are.

La data de 06 ianuarie 2021, Rîșcovan Petru a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 24 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 14 februarie 2020 a Judecătoria Strășeni, sediul Central, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral, cu încasarea cheltuielilor de judecată din contul intimitei.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, precum și a interpretat în mod eronat legea.

A indicat că, contractul de leasing financiar nr. AG5299803 din 11 decembrie 2017 este unul de adeziune, consumatorul neavând nicio posibilitate să negocieze clauzele stipulate în acesta. Contractul conține clauze cu caracter abuziv, disproporționat, care urmează a fi declarate nule. Astfel, pct. 7 ce prevede rata anuală a dobânzii de 48 % este abuziv și vădit neproporționat, or, pe piața Republicii Moldova rata maximă a dobânzii anuale la orice bancă comercială constituie 12 %.

Recurentul consideră că este abuzivă și clauza cu privire la dobânda anuală efectivă DAE în mărime de 62,11 %, deoarece orice bancă comercială are maximul stabilit pentru DAE în cuantum de 19 %.

A remarcat că potrivit graficului de achitare a ratelor de leasing, dacă rata principală de leasing pentru luna mai 2018 constituie 844,74 de lei, atunci dobânda pentru această rata lunară constituie 6459,17 lei, sumă ce este absolut disproporționată în raport cu specificul și aria de întindere a contractului, cu atât mai mult că nici nu este clar cum s-a format cuantumul aceste dobânzi, ceea ce conform Legii privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii nr.256 din 09 decembrie 2011, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 24 septembrie 2020.

Decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa lui Rîșcovan Petru la data de 06 noiembrie 2020 conform scrisorii de însoțire nr. 9152 (f.d. 130), lipsind date cu privire la recepționarea acesteia.

Astfel, recursul, declarat 06 ianuarie 2021, este în termen.

La 26 ianuarie 2021, copia recursului a fost expediat în adresa intimatei SRL „Mogo Loans”, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 150).

Referință nu a fost depusă.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Rîșcovan Petru nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Rîșcovan Petru asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Rîșcovan Petru, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Rîșcovan Petru se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic